

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 58/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. Z., V., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 59/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2013 doručená sťažnosť M. Z., V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 59/2011.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 59/2011 návrhom podaným okresnému súdu 11. marca 2011 domáhal proti obchodnej spoločnosti E., s. r. o., R., vydania veci – čistiarne odpadových vôd, avšak podľa názoru sťažovateľa okresný súd v tejto veci nekonal, čím došlo k porušeniu ním označeného základného práva.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Okresný súd... ani len nevytýčil pojednávanie. Nakoľko som si nechcel privodiť zaujatosť, resp. odpor prideleného zákonného sudcu, nechcel som podávať sťažnosť na prietahy v konaní a predmetnú vec dom sa snažil riešiť cestou dohovoru, keď som sa... minimálne 5x telefonicky informoval... či sa vo veci koná... mi bolo odporúčené, aby som... podal... žiadosť o vytýčenie termínu. Túto som... doručil... 27. 07. 2012... Napriek tomu sa... nič nezmenilo. Po ďalšom telefonáte... mi bolo... odporúčané, aby som si spis vyžiadal na naštudovanie... Spis som si teda objednal na 27. novembra 2012 na preštudovanie, na toto... som sa však z osobných dôvodov nedostavil, preto som opäť dňa 29. novembra 2012 telefonoval na oddelenie 8C, kde mi zamestnankyňa oznámila, že v predmetnej veci už bolo vydané uznesenie, ktorým súd konanie zastavuje. Po doručení uznesenia som zistil, že dôvodom na zastavenie konania bol zánik odporcu... Nakoľko Okresný súd Žilina nemal v predmetnej veci inú možnosť ako konanie zastaviť, proti predmetnému uzneseniu 8 C/59/2011-33 zo dňa 28. novembra 2012 som odvolanie nepodával, nakoľko uznesenie je vecne správne... Konečné rozhodnutie o zastavení konania však nič nemení na skutočnosti, že k takémuto ukončeniu sporu... došlo v dôsledku... nekonania zákonného sudcu... Tento svojou nečinnosťou v právne a skutkovo jednoduchej veci nekonal viac ako 20 mesiacov, čím v konečnom dôsledku došlo ku skutočnostiam, na základe ktorých mi ako účastníkovi konania vznikla škoda, keďže predmetná vec mohla byť rozhodnutá dávno pred tým, než došlo k zániku odporcu...

Predmetná vec už bola právoplatne rozhodnutá a to jediným možným spôsobom vzhľadom na okolnosti, teda sťažnosťou na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa už nedomôžem odstránenia nedostatkov postupu Okresného súdu Žilina spočívajúcich v porušovaní práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, napriek tomu som túto sťažnosť dňa

8. januára 2013 podal... a to najmä za účelom vyvodenia dôsledkov za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám v súvislosti s porušením práva na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, resp. porušením zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva...

... So súdom som teda preukázateľne komunikoval, o vec som sa zaujímal podľa zásady vigilantibus iura, napriek tomu toto neprinieslo žiadny efekt. Sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu som nestihol uplatniť do rozhodnutia vo veci, preto som ju uplatnil aspoň následne, aj keď jej prešetrenie nebude mať vplyv na odstránenie závažného stavu...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa M. Z. upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/59/2011 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi M. Z. sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 2000,- EUR..., ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť sťažovateľovi M. Z... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“

Zároveň sťažovateľ žiadal priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 59/2011.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že pre posudzovanie sťažnosti sťažovateľa z ústavnoprávneho hľadiska je podstatná skutočnosť, že konanie na okresnom súde bolo skončené uznesením č. k. 8 C 59/2011-33 z 28. novembra 2012.

Podľa judikatúry ústavného súdu zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho

základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 8 C 59/2011 okresný súd zastavil uznesením z 28. novembra 2012. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ odvolanie nepodal. Podľa zistenia ústavného súdu označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. decembra 2012. Sťažnosť ústavnému súdu pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov bola ústavnému súdu doručená 16. januára 2013, teda potom, ako bolo napadnuté konanie vedené okresným súdom skončené. Takže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľa, pretože zastavením konania vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením konečného rozhodnutia pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj

významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013